

Till
Socialnämnden
Kommunfullmäktige

Granskning av hemtjänst

KPMG har av Skinnskattebergs kommuns revisorer fått i uppdrag granska socialnämndens styrning, uppföljning och kontroll av hemtjänsten inom äldreomsorgen.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll säkerställer att utförandet av hemtjänst bedrivs i enlighet med lagstiftning, föreskrifter och andra relevanta styrdokument.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll endast delvis säkerställer att utförandet av hemtjänst bedrivs i enlighet med lagstiftning, föreskrifter och andra relevanta styrdokument.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att vi bedömer att det finns utvecklingsbehov avseende styrning, systematiskt kvalitetsarbete, kvalitetsuppföljning och ekonomisk rapportering inom hemtjänsten.

Det pågår ett arbete med att utveckla ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete inom socialförvaltningen. Ledningssystemet innehåller för närvarande ett antal riktlinjer och rutiner som gäller för hemtjänsten, och det pågår ett arbete med att ta fram ytterligare rutiner som är heltäckande för olika delar i verksamheten. Vi bedömer dock att det saknas tydliga rutiner för väsentliga delar i kvalitetsarbetet, så som riskanalyser och egenkontroller. Vi anser även att det finns en risk för kunskapsbrist när det gäller skillnaden mellan kontroller som utförs inom ramen för ledningssystemet, och kontroller som genomförs inom ramen för nämndens interna kontroll. Avseende kvalitetsuppföljning noterar vi att det saknas en övergripande uppföljning av verksamhetens kvalitet, exempelvis genom en kvalitetsberättelse. Vi bedömer utifrån detta att det finns behov av att stärka och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom hemtjänsten.

I granskningen har det framkommit att uppföljningen av biståndsbedömda insatser inte alltid hinns med enligt fastställda riktlinjer. Bristfällig uppföljning av insatser kan enligt vår bedömning innebära risker för kvaliteten på den vård och omsorg som erbjuds, och vi bedömer därför att sådan uppföljning bör säkerställas.

När det gäller ekonomisk styrning och uppföljning av hemtjänsten bedömer vi att den ekonomiska rapporteringen till socialnämnden kan förbättras. För närvarande bedömer vi att det saknas tydliga rapporter och underlag som stöd för den ekonomiska rapporteringen. Vi noterar också att hemtjänsten har ekonomiska utmaningar och har redovisat negativa budgetavvikelser för år 2024 och hittills under år 2025. För att säkerställa en ekonomi i balans inom hemtjänsten bedömer vi att nämnden bör besluta

om mer specifika åtgärder. Vi bedömer även att de ekonomiska effekterna av åtgärderna som nämnden beslutar om kan redovisas på ett tydligare sätt.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi socialnämnden att:

- Initiera en revidering av nämndens reglemente för att säkerställa dess aktualitet.
- Tillse att aktiviteter utifrån nämndens mål i fastställd verksamhetsplan tas fram, dokumenteras och följs upp inom hemtjänsten.
- Säkerställa att ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete färdigställs.
- Tillse att tydliga riktlinjer och rutiner för arbetet med riskanalyser och egenkontroller inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet tas fram.
- Tillse att kunskapshöjande insatser avseende kontroller inom ramen för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete och kontroller inom ramen för nämndens internkontrollarbete genomförs.
- Se över internkontrollplanens kontrollmoment och tillse att planen innehåller uppföljande kontroller och att övriga aktiviteter planeras på annat sätt.
- Säkerställa tydlig ekonomisk uppföljning av hemtjänsten.
- Vid prognostiserade underskott inom hemtjänsten besluta om tydliga åtgärder och säkerställa att dessa har önskad ekonomisk effekt för att nå en ekonomi i balans.
- Säkerställa att uppföljning av beviljade hemtjänstinsatser sker i enlighet med fastställda riktlinjer.
- Säkerställa att genomförandeplaner upprättas och följs upp utifrån befintliga rutiner och föreskrifter.
- Tillse att aggregerad systematisk uppföljning av hemtjänstens kvalitet sker och rapporteras till nämnden, exempelvis genom en kvalitetsberättelse.
- Tillse att en analys av tillgång till personal i förhållande till behov inom hemtjänsten genomförs.

Revisionen vill ha svar av socialnämnden senast den 16 november 2025 på vilka konkreta åtgärder kommunstyrelsen har för avsikt att vidta mot bakgrund av det som framkommit i granskningen och de rekommendationer som avlämnats.

För revisorerna i Skinnskattebergs kommun

Hans-Eric Johansson
Ordförande

Bilaga: De sakkunnigas granskning av hemtjänst